

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ»**

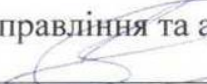
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	28 Публічне управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	281 Публічне управління та адміністрування
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Методологія й організація наукових досліджень. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, другий (магістерський) рівень вищої освіти / Укладач І.М. Паска. Біла Церква: БНАУ, 2023. 19 с.

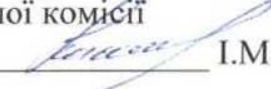
Розробник: І.М. Паска, д-р екон. наук, професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
(Протокол № 1 від 25.08.2023 р.)

Завідувач кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки
д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Гарант ОПП «Публічне управління та адміністрування»
д-р екон. наук, професор Т.В. Сокольська

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Голова науково-методичної комісії
д-р екон. наук, професор І.М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	7
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
7.1. Лекції	9
7.2. Практичні заняття	11
7.3. Самостійна робота	13
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	14
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
10. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	18
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2023–2024 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень» для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 42 годин (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 78 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання відповідно до рекомендованого списку		1-й	1-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5,5	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	<i>Лекції</i>	
		28 год	6 год
		<i>Практичні</i>	
		14 год	4 год
		<i>Самостійна робота</i>	
		78 год	110 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти базових знань з методології, методики наукових досліджень та організації наукової діяльності, а також набуття навичок і умінь використовувати сучасні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач у професійній діяльності, визначати проблему, цілі і завдання, аналізувати результати і формулювати обґрунтовані висновки та рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження у практичну діяльність.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Методологія й організація наукових досліджень» базується на знаннях таких дисциплін як «Філософія», «Історія економіки та економічної думки», «Основи публічного управління».

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК 11. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо реалізації проєктів та програм сталого розвитку, передусім агросфери, сільських територій, об'єднаних територіальних громад на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень»
РН 01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.	РН 01.1 Розуміти сутність і особливості наукового пізнання, історичних етапів розвитку науки, новітніх тенденцій в дослідженні розвитку публічної політики та технологій прийняття управлінських рішень.
РН 02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення.	РН 02.1. Уміти аналізувати та використовувати у практичній діяльності основні нормативні документи, що регламентують науково-технічну діяльність та охорону інтелектуальної власності.
РН 04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.	РН 04.1. Уміти використовувати сучасні методи і моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення в наукових дослідженнях проблем розвитку публічного управління та адміністрування та шляхів їх вирішення.
РН 06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур.	РН 06.1 Уміти застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід в проведенні наукових досліджень щодо ефективного управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
РН 09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.	РН 09.1 Бути здатними здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування, вивчати та аналізувати зарубіжну літературу з досліджуваних проблем.
РН 12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.	РН 12.1. Уміти планувати та здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, визначати проблему, цілі і завдання, аналізувати результати і формулювати обґрунтовані висновки та рекомендації щодо впровадження результатів наукового дослідження у практичну діяльність. РН 12.2. Бути здатними генерувати нові ідеї.
РН 13. Уміти здійснювати дослідницьку та інноваційну діяльність щодо аналізу формування та реалізації публічної політики із забезпечення сталого розвитку, передусім, агросфери, сільських територій, об'єднаних територіальних громад, з впровадженням на регіональному та місцевому рівнях пріоритетних національних і міжнародних проєктів, програм і економічних моделей сталого розвитку та адаптацією їх до місцевих умов.	РН 13.1. Уміти здійснювати дослідницьку та інноваційну діяльність щодо формування та реалізації проєктів і програм сталого розвитку, передусім агросфери, сільських територій, об'єднаних територіальних громад на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

**5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Змістовний модуль 1.

Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження

Тема 1.1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.

Тема 1.2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.

Тема 1.3. Сутність, особливості та види наукових досліджень.

Тема 1.4. Основи методології науково-дослідної роботи.

Змістовний модуль 2.

Організація та методика наукового дослідження

Тема 2.1. Планування наукового дослідження

Тема 2.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Тема 2.3. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.

Тема 2.4. Курсова, магістерська (кваліфікаційна) роботи: написання, оформлення, захист.

Тема 2.5. Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.

Тема 2.6. Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	інд	СРС		л	п	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1.</i>										
Основи методики наукових досліджень										
Тема 1.1	9	2	1	-	6	11	1		-	10
Тема 1.2	13	4	2	-	7	11		1	-	10
Тема 1.3.	11	2	2	-	7	11	1		-	10
Тема 1.4.	12	4	1	-	7	11		1	-	10
<i>Разом за ЗМ 1</i>	45	12	6	-	27	44	2	2	-	40
<i>Змістовий модуль 2.</i>										
Правила оформлення наукових досліджень										
Тема 2.1.	9	2	1		6	11		1		10
Тема 2.2	10	2	1		7	11	1			10
Тема 2.3	10	2	1		7	11		1		10
Тема 2.4	10	2	1		7	11	1			10
Тема 2.5	13	4	2		7	11	1			10
Тема 2.6.	23	4	2	10	7	21	1		10	10
<i>Разом за ЗМ 2</i>	75	16	8	10	41	76	4	2	10	60
Всього годин	120	28	14	10	68	120	6	4	10	100

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовний модуль 1.</i>	
Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження	
<p>Тема 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Поняття науки ґрунтується та зміст її функцій. Знання. Відносні, абсолютні та апріорні знання. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук. Основні структурні елементи теорії пізнання. Структура формування теорії. Організація наукової діяльності в Україні. Структура організації управління НДІ.</p>	2
<p>Тема 2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. Фундаментальні (теоретичні) та прикладні наукові дослідження. Головні етапи наукового дослідження. Науково-дослідницька діяльність студентів. Система науково-дослідної роботи студентів. Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Етапи наукового дослідження (за Киверялгом А.А.). Ефективність наукових досліджень. Результати практичної реалізації наукових досліджень.</p>	4
<p>Тема 3. Сутність, особливості та види наукових досліджень. Особливості наукового дослідження. Головні критерії ефективності наукового дослідження. Вимоги до здійснення наукових досліджень. Види досліджень. Особливості соціального дослідження. Етичні принципи здійснення наукового дослідження.</p>	2
<p>Тема 4. Основи методології науково-дослідної роботи. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. Методи та техніка наукових досліджень. Методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент). Методи теоретичного дослідження (ідеалізація, формалізація, логічні й історичні методи). Методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях (абстрагування, аналіз і синтез, індукція й дедукція, моделювання).</p>	4
Разом за змістовий модуль 1	12
<i>Змістовий модуль 2.</i>	
Організація та методика наукового дослідження	
<p>Тема 5. Планування наукового дослідження. Етапи виконання науково-дослідної роботи. Термінологічно-категоріальний апарат дослідження. Аналіз стану досліджуваної проблеми. Вибір теми дослідження. Гіпотеза дослідження. Концепція науково-педагогічного дослідження. Програма наукового дослідження.</p>	2
<p>Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Сутність, види та джерела економічної інформації, її призначення у науковому дослідженні. Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу. Особливості пошуку, обробки та використання законодавчої, нормативно-довідкової та фактографічної інформації. Використання інформаційної системи ЕОМ при виконанні наукових досліджень з економіки. Створення баз даних економічної інформації.</p>	2

<p>Інформаційна безпека в Україні, її основні характеристики. Захист економічної інформації. Поняття авторського права та інтелектуальної власності. Обмеженості використання авторської інформації та законодавчі основи її захисту.</p>	
<p>Тема 7. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.</p> <p>Бібліотека як інтелектуальний центр суспільства. Історичні аспекти виникнення та розвитку бібліотек. Особливості книговидавничої справи та поширення бібліографічної інформації. Види бібліографічних джерел, їх систематизація та каталогізація. Наукові основи та методика роботи з бібліотечними джерелами. Поняття інформаційно-пошукової мови бібліографічних фондів та її особливості.</p> <p>Організація економічної бібліографії, класифікація економічних наук у бібліографічному опису. Особливості роботи з бібліографічною інформацією економічних наук.</p>	2
<p>Тема 8. Курсова, магістерська (кваліфікаційна) роботи: написання, оформлення, захист.</p> <p>Загальні положення. Курсова і магістерська (кваліфікаційна) роботи. Алгоритм написання та оформлення курсової (магістерської) роботи. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової та магістерської робіт. Ілюстрації. Таблиці. Формули. Додатки. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Порядок виконання і захисту магістерської роботи. Аналіз виконання і захисту магістерських робіт.</p>	2
<p>Тема 9. Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.</p> <p>Математичні методи опрацювання результатів дослідження. Основні поняття математичної статистики. Основні типи вимірювань у науковому дослідженні. Визначення генеральної та вибіркової сукупності. Кореляція. Конкордація. Елементи теорії графів. Параметричні і непараметричні статистичні критерії. Загальні підходи до вибору методів перевірки статистичних гіпотез.</p>	4
<p>Тема 10. Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.</p> <p>Основні форми впровадження результатів наукових досліджень щодо формування та реалізації проєктів і програм сталого розвитку, передусім агросфери, сільських територій, об'єднаних територіальних громад на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>Робота над науково-дослідними темами. Особливості техніко-економічного обґрунтування НДР. Захист авторських прав на науково-дослідні роботи та вирішення спірних питань з впровадження результатів економічних наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень з економки і методика її розрахунків. Особливості визначення економічної, соціальної та техніко-технологічної результативності наукових досліджень. Поняття економічного потенціалу НДР.</p>	4
<p>Разом за змістовий модуль 2</p>	16
<p>Всього</p>	28

7.2. Теми практичних занять

Практичні заняття проводяться з метою поглибленого освоєння матеріалу лекцій, вироблення навичок у вирішенні практичних завдань і формуванню розрахункового інструментарію при проведенні наукових досліджень в області фінансів, банківської справи та страхування. Основним змістом практичних занять є активна робота кожного здобувача на основі того, що заняття включають в себе і спеціально підготовлені презентації-виступи за найбільш актуальними проблемами наукових досліджень, водночас матеріал виступу не повинен дублювати лекційний матеріал. Тема для такого виступу може бути запропонована викладачам або обрана самим здобувачем. На занятті здобувач демонструє знання предмета, коригує інформацію, отриману в процесі лекційних і позааудиторних занять, отримує навички усного виступу і культури ведення дискусії. Крім презентації-виступу на заняттях застосовуються такі форми роботи здобувачів: відповідь з передбачених запитань за темою, що розглядається; виконання кейса і домашнього завдання; написання есе.

Теми практичних занять

Назва теми	Програмні питання	К-сть годин
Змістовний модуль 1. Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження		
Тема 1. Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.	1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. 2. Понятійний апарат, зміст і класифікація наук. 3. Організація наукової діяльності в Україні.	1
Тема 2. Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.	1. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення. 2. Науково-дослідницька діяльність студентів. 3. Вибір теми та реалізація дослідження.	2
Тема 3. Сутність, особливості та види наукових досліджень.	1. Програма наукового дослідження 2. Основні види наукових робіт 3. Стадії наукового дослідження.	2
Тема 4. Основи методології науково-дослідної роботи.	1. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень. 2. Методи та техніка наукових досліджень. 3. Методи досліджень на емпіричному й теоретичному рівнях.	1
Разом змістовний модуль 1		6

Змістовний модуль 2.		
Організація та методика наукового дослідження		
Тема 5. Планування наукового дослідження.	1.Формулювання теми і напряму дослідження. Постановка проблеми. 2. Основні етапи проведення наукових досліджень. 3. Оформлення результатів дослідження та літературна обробка. 4. Планування наукової діяльності.	1
Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	1.Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. 2.Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі. 3.Техніка роботи .зі спеціальною літературою.	1
Тема 7. Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.	Структура й організація економічної бібліографії Інформаційно-пошукові мови бібліографічних фондів 3.Методика роботи над літературними джерелами	1
Тема 8. Курсова, магістерська (кваліфікаційна) роботи: написання, оформлення, захист.	1.Магістерська робота, курсова. Загальна характеристика, послідовність виконання. 2.Етапи наукового дослідження, оформлення та захист магістерської (кваліфікаційної) роботи.	1
Тема 9. Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.	Математико-статистичні методи обробки інформації. Групування і зведення статистичного матеріалу в таблиці. Середні величини Кореляційний аналіз Регресійний аналіз.	2
Тема 10. Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.	1. Організація наукових досліджень у Німеччині 2. Організація наукових досліджень у Китаї 3. Організація наукових досліджень у США 4.Впровадження результатів наукових досліджень 5.Ефективність результатів наукових досліджень	2
Разом змістовний модуль 2		8
Усього годин		14

7.3. Самостійна робота

Окрім читання лекцій викладачем передбачається вивчення основної та додаткової літератури з курсу, яка пропонується здобувачам у якості проведення самостійної роботи. Самостійна робота здобувача є найважливішою складовою частиною навчальної роботи і призначена для досягнення наступних цілей: закріплення і поглиблення отриманих знань, умінь і навичок; підготовка до практичних занять, складання модулів та заліків; формування культури розумової праці і самостійності в пошуку нових знань. Слід наголосити, що самостійна робота здобувачів приносить результати лише тоді, коли вона є цілеспрямованою, систематичною і планомірною. Формами самостійної роботи здобувачів є вивчення наукової літератури – монографій, періодичних наукових видань в області фінансів, банківської справи та страхування та аграрної, зокрема, та статистичних матеріалів, рекомендованих викладачем.

Перелік питань визначається викладачем і може змінюватись. Форми звіту студентів за результатами самостійної роботи також визначаються викладачем. Контроль самостійного вивчення окремих питань відбувається на основі колоквиумів, підготовки завдань есе, контрольних робіт, вибіркового опитувань на практичних заняттях, які проводяться викладачем за графіком контролю самостійної роботи студентів.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1.		
Теоретичні і методологічні основи наукового дослідження		
1	Наука - продуктивна сила розвитку суспільства.	6
2	Наукові дослідження - шлях до розв'язання проблем методики.	7
3	Сутність, особливості та види наукових досліджень.	7
4	Основи методології науково-дослідної роботи.	7
Змістовний модуль 2.		
Організація та методика наукового дослідження		
5	Планування наукового дослідження.	6
6	Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	7
7	Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях.	7
8	Курсова, магістерська (кваліфікаційна) роботи: написання, оформлення, захист.	7
9	Застосування методів математичної статистики у науковому дослідженні.	7
10	Впровадження наукових досліджень та їх ефективність.	7
	Разом	68

7.4. Орієнтовна тематика індивідуально-дослідних завдань

1. Сутність науки та її інституційні характеристики.
2. Системні характеристики науки, її структура як системи.
3. Характеристика проблем основних складових науки.
4. Соціальні функції науки.
5. Основні етапи становлення та розвитку науки.
6. Поняття та особливості дослідницької діяльності як складного виду інтелектуальної діяльності.
7. Специфіка науки у порівнянні з предметно-практичною діяльністю, міфологією, релігією, мистецтвом, ідеологією, технікою.
8. Основні види наукових досліджень: фундаментальні, прикладні та розробки.
9. Поняття та структура програми наукового дослідження.
10. Формулювання проблеми дослідження.
11. Цілі та завдання дослідження.
12. Емпірична база дослідження.
13. Гіпотези в дослідженні і їх перевірка.
14. Обґрунтування методів отримання та аналізу інформації.
15. Висновки і рекомендації за наслідками досліджень.
16. Галузева структура сучасної науки.
17. Тенденції розвитку сучасної науки.
18. Процес наукового дослідження.
19. Структура основні різновиди та етапи наукового дослідження.
20. Науковий факт і його роль у дослідженні.
21. Наукове доведення і аргументація.
22. Наукові ідеї та відкриття.
23. Методологія як інтегральна система знань регулятивно-діяльної природи.
24. Структура наукової методології.
25. Характеристика основних різновидів методології.
26. Тенденції методологічного розвитку науки.
27. Принципи наукового дослідження та їхня роль у пізнавальному процесі.
28. Характеристика основних принципів пізнання.
29. Характеристика основних наукових підходів.
30. Методи наукового дослідження.
31. Методологічна роль теорій.
32. Парадигми та їхня роль у пізнанні.

33. Сутність та класифікація методів дослідження.
34. Методи емпіричних досліджень.
35. Методи теоретичних досліджень.
36. . Методи аналізу наукової інформації.
37. Методи презентації результатів досліджень.
38. Специфіка методу емпіричного дослідження.
39. . Єдність аналізу та синтезу в науковому дослідженні.
40. Діалектична і формальна логіка.
41. Індукція і дедукція.
42. Якісний і кількісний аналіз.
43. Наукова інформація та її характеристики.
44. Робота над літературними джерелами.
45. Аналіз і обробка первинної інформації.
46. Інтерпретація наукових даних.
47. Математичне забезпечення наукового дослідження.
48. Використання Інтернет-ресурсів.
49. Форми наукової комунікації.
50. Наукові семінари та конференції.
51. Виступ та доповідь на науковій конференції.
52. Наукова дискусія та її специфіка.
53. Наукові школи, їх ознаки, типи та функції.
54. Поняття якості наукового дослідження. Плагіат і його ознаки.
55. Правові та етичні засади регуляції наукових досліджень.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі навчання використовуються такі методи: лекції-візуалізації, дискусії, диспути, ділові ігри, кейс-задачі, ситуаційні завдання, творчі роботи. В якості ілюстративних засобів з курсу використовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, відео, ілюстративна-роздатковий матеріал. Під час практичних заняття використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи, евристична бесіда.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Методологія й організація наукових досліджень» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за 5 шкалою.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдань.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за

чотирирівневою шкалою, оцінювання за якою переводяться у бали.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляються студентам у журнал оцінок академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, оцінювання самостійної та ІНДЗ, а також модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студентів в дискусіях, обговореннях, виконанні додаткових повідомлення в межах теми.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, активність під час дискусій.

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив

	вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо повно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

Здобувачі мають право на визнання результатів навчання набутих під час

неформальної та інформальної освіти¹, пов'язаних з тематикою програми навчальної дисципліни «Методологія й організація наукових досліджень» за наявності сертифікату, свідоцтва тощо.

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Нормативно-правова документація;
3. Навчально-методичне забезпечення.

Технічні засоби:

Мультимедійний проектор Epson EB95) Intel(R) Celeron(R), комп'ютери Intel Core I5/ОЗУ 8Gb, HDD 500 Gb, монітори Samsung. Програмне забезпечення: MS Windows, MS Office (Access, Word, Excel, Power Point, MSProject), Firefox.

Системи дистанційного навчання: Moodle (teach.btsau.net.ua), Zoom.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Данильян О. Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень. Підручник. Харків. Право. 2019. 368 с.
2. Андрійчук В.Г., Колесніченко Ю.Ю. Основи наукових досліджень в агробізнесі: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2018. 491 с.
3. Антошкіна Л.І. Методологія економічних досліджень: підруч. К.: Знання, 2015. 311 с.
4. Гуроров О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 272 с.
5. Дегтярьов А.В., Кокодій М.Г., Маслов В.О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. 78 с.
6. Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2014. 115 с.
7. Єрмаков О.Ю. Основи наукових досліджень в економіці: навчальний посібник. К.: Компринт, 2015. 177 с.
8. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
9. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. К.: Алерта, 2019. 492 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: [навч. посібн.] / За ред. Конверського А.Є. К.: Центр учбової літератури, 2010. 351 с.
10. Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності

¹ Онлайн-курси із сертифікатами на платформах: *Prometheus*, *Coursera*, *ВУМ on-line*, *Студія онлайн-освіти EdEra*, *Дія. Цифрова освіта* тощо.

підприємств: монографія. Центр фінанси.-екон. Лослдж. Полтава: Асрая, 2019. 254 с.

11. Радченко І.А. Теорія і практика наукових досліджень. Умань: УніверсУМ, 2013. 104 с.

12. Щербак Т.І., Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.

Допоміжна література

1. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навч. посібн. Вид. 2-е, доп. і перероб. К.: Видавничий дім „Професіонал”, 2004. 208 с.

2. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень: Навч. посібн. К.: Кондор, 2003. 192 с.

3. Сурмін Ю. Майстерня вченого: Підруч. для науковця. – К.: НМЦ «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2006. 302 с.

4. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. К.: Слово, 2003. 240 с.

5. Dzwigol H., Barosz M. Scientific research methodology in management sciences financial and credit activity problems of theory and practice. 2018. 2(25). 424-437 pp.

6. Sulkowski L. Metodologia zarządzania – od fundamentalizmu do pluralizmu. In W. Czakon (Ed.), Podstawy metodologii badań w naukach o zarządzaniu. 2016. 28-48 pp.

7. Saunders, M., Thornhill, A., Lewis, P. (2019). Research Methods for Business Students (Vol. Eighth edition). Harlow, United Kingdom: Pearson Education Limited. 2019. Retrieved from : <https://ebookcentral.proquest.com/lib/hselibraryebooks/detail.action?docID=5774742>

8. Saunders, M., Lewis, P. Doing Research in Business and Management (Vol. 2nd). Harlow, United Kingdom: Pearson. 2017. Retrieved from: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=edslive&db=edsebk&AN=1594065>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua> .

3. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>.

4. Світовий банк. URL:www.worldbank.org.

5. Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) URL: <http://www.oecsupilstvi:d.org>.

6. Офіційний портал Верховно ради України. URL:<https://www.rada.gov.ua>.